

BARNEOMBUDET

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	411.0
Dato:	2/7-10
Saksnr:	2010/01693-016

Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	10/01072-2	Elin Saga Kjørholt	008;O;BV	30.6.2010

Høringssvar - utvidet bruk av politiattester i barnevernet (forslag om endringer i barnevernloven § 6-10)

Barneombudet takker for muligheten til å levere høringssvar i sak om utvidet bruk av politiattest i barnevernet sendt fra departementet 12. mai 2010.

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter.

Barneombudet har i flere tidligere høringsuttalelser om politiattest bedt om at politiattestene for personer som skal ha oppgaver knyttet til mindreårige utvides, og vi viser i den forbindelse til Barneombudets høringssvar 5. mai 2008 i forhold til forslaget om en helhetlig gjennomgang av regelverket om politiattest.

1. Barneombudet er glad for at politiattestene i barnevernet nå utvides

Ombudet er svært tilfreds med at den helhetlige gjennomgangen av feltet nå fører til faktiske regelendringer i det mest sentrale lovverket for beskyttelse av mindreårige, Lov om barneverntjenester, med tilhørende forskrift. Ombudet ser at resosialiseringshensyn, personvernshensyn og ressursshensyn er viktige prinsipper. Barneombudet vil likevel fremheve at barns behov for beskyttelse, samt betydningen av å ta tillit til at barn blir ivaretatt av trygge voksenpersoner må ha avgjørende betydning og veie tyngst når disse ulike hensynene skal veies opp mot hverandre. Vi vil i denne sammenheng fremheve FNs barnekonvensjon artikkel 19 som pålegger staten å treffe alle nødvendige tiltak for å beskytte barn mot vold og overgrep. Videre FNs barnekonvensjon artikkel 3 som fastslår at ved alle bestemmelser som angår et barn skal hensynet til barnet være et grunnleggende prinsipp.

2. Barneombudet understreker at politiattest må være ett av flere tiltak

Barneombudet vil samtidig advare mot en utvikling hvor alle og enhver som kommer i befatning med barn må fremlegge politiattest. Dette vil kunne være svært ressurskrevende, og vil ikke nødvendigvis virke etter sin hensikt. En omfattende bruk av politiattester kan i verste fall gi en falsk trygghet og bli en sovepute i forhold til det å beskytte barn. Det er derfor viktig at politiattest kun blir ett av flere virkemidler for å beskytte barn mot overgrep eller skadelig innflytelse. Både for de instanser som krever politiattest, og for de som ikke har mulighet til dette, vil det være viktig med bevisstgjøring, opplæring og oppfølging av holdninger til påvirkning av barn og overgrep direkte mot barn.

Barneombudet ber departementet sikre at politiattest blir kun ett av flere virkemidler i kampen for å sikre at personer som utfører oppgaver knyttet til barn, og ikke minst personer som utnevnes til omsorgspersoner for barn og unge, er trygge og gode voksne som er skikket til oppgaven.

3. Utvikling av en veileder for bruk av politiattest og andre tiltak

Barneombudet ønsker å fremme et forslag om at departementet utvikler en generell veileder som gir råd i forbindelse med innhenting og vurdering av politiattest, samt andre opplærings- og bevisstgjøringstiltak som kan innarbeides som rutiner hos den enkelte instans.

Barneombudet ber departementet vurdere forslaget og gi Ombudet en konkret tilbakemelding på om dette vurderes hensiktsmessig og vil bli gjennomført eller ikke.

4. Konkrete vurderinger

Barneombudet støtter hovedtrekkene i departementets høringsforslag. Ombudet vil konkret bemerke følgende:

4.1 Om det nye formålet med reglene om barneomsorgsattest

Formålet med bestemmelsene om politiattest er nå justert fra kun ”å forhindre seksuelt misbruk av mindreårige fra tidligere overgripere”, til at målsettingen med de nye reglene om barneomsorgsattest er ”å beskytte mot overgrep eller alvorlig, skadelig innflytelse på mindreårige”.

Barneombudet er glad for den nye og utvidede målsettingen med bestemmelsene.

4.2 Om hvilke forhold politiattesten samlet skal inneholde

Barneombudet skrev dette i sitt høringssvar 5. mai 2008:

Generelt vil Barneombudet påpeke at vi støtter forslaget om at en begrenset politiattest i tillegg til dagens seksuelle overgrep mot barn, også omfatter enkelte seksuelle overgrep mot voksne, grove legemskrenkelser, forsettlig drap, ran, mishandling i nære relasjoner, menneskehandel og narkotikaforbrytelser.

Barneombudet er fornøyd med at den nye reguleringen nå vil omfatte disse forholdene.

4.3 Om hvilke forhold som skal omfattes av reglene om uttømmende politiattest

Barneombudet kan ikke se at det fremgår av høringsbrevet hvilke vurderinger som er lagt til grunn når det gjelder hvilke forhold som skal fremgå av politiattesten uten tidsbegrensning etter reglene om uttømmende politiattest. Vi registrerer at kun seksualforbrytelser og drap er

satt i denne kategorien. Barneombudet stiller seg spørrende til om ikke også grov vold har en alvorlighetsgrad og fare for gjentakelse som gjør at dette burde vært inkludert som forhold som skal fremgå av politiattesten uten tidsbegrensninger.

Barneombudet ber departementet vurdere på nytt om forbrytelser som omfatter grov vold også skal innlemmes i de straffbare forhold som vises i politiattesten etter reglene om uttømmende politiattest og dermed fremgår uten tidsbegrensninger.

4.4 Følgene av anmerkninger på politiattesten

I forhold til konsekvensene av en eventuell anmerkning på politiattesten, anføres det at det som hovedregel skal føre til utelukkelse fra å ha oppgaver overfor mindreårige.

Barneombudet er enige i at utelukkelse bør være utgangspunktet. Vi mener samtidig at det kan være riktig å åpne for en skjønnsvurdering i visse tilfellene hvor voksne har erfaringer som kan være nyttige for barn, for eksempel personer som har gjennomført en vellykket rehabilitering etter fengselsopphold. Det bør imidlertid vurderes å etablere retningslinjer for denne skjønnsutøvingen, slik at skjønn kan praktiseres på en ensartet måte i de ulike instansene som skal gjøre denne vurderingen. Denne vurderingen kan omfattes i en eventuell veileder, jf. pkt. 3.

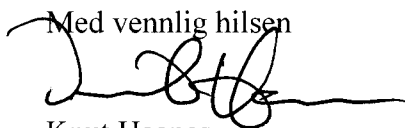
5. Om behovet for fornyet politiattest

Høringsnotatet tar ikke opp muligheten for å kreve fornyet politiattest. Barneombudet mener det er viktig å kunne kreve fornyet politiattest med jevne mellomrom, slik at det skal kunne avdekkes om personer har begått alvorlige kriminelle handlinger etter ansettelse. Det er også behov for å vurdere dette i forhold til alle de som allerede har et ansettelsesforhold til barnevernet, og i hvilken grad det skal kreves politiattest av disse personene.

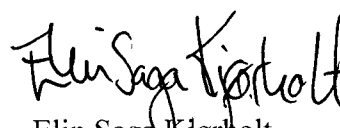
Barneombudet ber om at departementet vurderer om det skal innføres adgang til å kreve fornyet politiattest, eventuelt et krav om at fornyet politiattest rutinemessig skal leveres med jevne mellomrom, for eksempel hvert tredje eller hvert femte år.

Barneombudet gjentar at vi er glade for at nye og utvidede regler om bruk av politiattest i barnevernet nå kommer på plass, men ønsker samtidig å minne om at adgangen til å kreve politiattest ikke må bli en hvilepute i forhold til også å ha fokus på andre tiltak.

Med vennlig hilsen

Knut Haanes
nestleder

Elin Saga Kjørholt
seniorrådgiver